

APN

Departement for Fiskeri og Fangst

Imaneq 4

3900 Nuuk

Nuuk 30. maj 2024

WWF Høringssvar på ny Bekendtgørelse om beskyttelse og fangst af narhval og hvidhval

WWF takker for mulighed for at kommentere den ny Bekendtgørelse om beskyttelse og fangst af narhval og hvidhval.

Den første del af vores høringssvar er nogle generelle kommentar ift. forvaltning af nar- og hvidhval.

Derefter kommer der et afsnit om de konkrete og overordnede ændringer i den ny bekendtgørelse.

Den sidste del af vores høringssvar er nogle konkrete kommentar til enkelte kapitler og paragraffer i den ny bekendtgørelse samt dennes bilag.

I vores høringssvar er der særlig fokus på narhvaler.

Generelle bemærkninger:

Mens vi anerkender bekendtgørelsen som en ramme for beskyttelse og fangst af narhval og hvidhval i Grønland, er det vigtigt at understrege det presserende behov for bæredygtige forvaltning af især narhvalsbestandene.

Der skal tages udgangspunkt i forsigtigheds princip og i den viden vi har på bestandens udvikling baseret både på videnskabelig og lokal viden.

Klimaforandringer ligger en betydelige pres på alle arktiske arter og økosystemer. Narhval er ingen undtagelse og er særlig sårbare overfor opvarmning af det marine miljø. De trives som bekendt, i kold

vand, som er (tildeles) dækket af havis. Disse habitater vil blive mindre og mindre i fremtiden i takt med stigende havtemperatur.

Klimaforandringer medfører også øget aktivitetsniveau på grund af større tilgængelighed af arktiske områder.

Især øget aktivitet i arktiske farvande som skibstrafik, efterforsknings aktiviteter efter råstoffer, samt øget turisme har negative konsekvens for disse hvaler, da de er meget følsom over undervandsstøj. Dette er bevist i flere forskellige studier, og bleven bekræftet af lokale fanger som WWF har snakket med (Trevo et al. 2021, Martin et al. 2022, Lancaster et al. 2021, vedhæftede dette høringssvar).

De kumulative effekt af disse pres faktorer (klimaforandringer/stigende havtemperatur samt øgede aktivitetsniveau/undervandsstøj), har endnu ukendte konsekvenser for narhval og hvidhvals bestande i Grønland.

Forvaltningspraksis og politiske beslutninger, især vedrørende jagtreguleringer og kvoter, skal derfor være bæredygtige, baseret på forsigtighedsprincip og være adaptive for at sikre narhval- og hvidhvalbestandens langsigtede overlevelse.

Hvis de anbefalede kvoter ikke overholdes, vil fangsten presse bestandene yderligere i kombination med de tidligere nævnte pres faktorer. Dermed vil risikoen for lokal udryddelse af narhvals bestande øges markant.

Dette gælder desværre, især narhvals bestandene i Øst Grønland.

Den største bekymring knytter sig fortsat til de 3 østgrønlandske bestande: Ittoqqortoormiit, Kangerlussuaq og Tasiilaq. Hvis der fortsat drives fangst, er der stor sandsynlighed for, at bestandene ikke vil kunne reproducere sig selv og ende med at uddø. Der er allerede observeret nedsat produktion af narhvalunger. Ved fangst er det ofte de unge uerfarne individer der fanges og det er disse narhvaler der kunne have sikret bestanden fremadrettet. Ved fortsat fangst vil der i nogle år observeres narhvaler ved Grønlands østkyst, men disse vil være gamle individer under nogen mulighed for at producere unger nok til bringe bestandene tilbage.

Vi støtter stærkt beslutningsprocesser, der inkorporerer den bedst tilgængelige viden, herunder fangerens viden, videnskabelige metoder og observationer fra fangere og lokalsamfund.

Naalakkersuisuts initiativer til at fremme koordinerede og samarbejdsbaserede tilgange til forvaltning, mellem forskernes, fangerens og lokale viden i populationsundersøgelser er prisværdigt.

Det er afgørende, at slutbrugerne i fællesskab producerer de oplysninger, der danner grundlag for beslutninger om bæredygtig brug af de levende ressourcer.

Det er også alt afgørende at politikerne overholder de anbefalede kvoter, fangstperioder mv. vedr. fangst af hvaler. Dermed vil man fremtidssikre videregivelse af den grønlandske traditionelle fanger kultur og tilgængelighed af grønlandsk proviant som mattak og narhval samt hvidhvals kød.

Ifølge NAMMCO Ad hoc Working Group on Narwhal in East Greenland (NEGWG) er narhvalbestanden i Østgrønland alvorligt truet og højst sandsynlig risikere at være udryddet inden for det næste årti.

Rapporten NAMMCO/SC/30/10 bemærker enighed mellem videnskabsfolk og fangere om faldet i narhvalbestandene over de sidste 50 år fra syd for Kangerlussuaq til Skjoldungen og lignende over de sidste 10 år i Scoresby Sund/Hjørnedal.

På trods af forskellige meninger om årsagerne til dette fald **er det nødvendigt, at Naalakkersuisut hurtigt handler for at implementere foranstaltninger, der sikrer bestandens overlevelse.**

Det er vigtigt at lære af historien og ikke at gentage store fejltagelser. Et historisk eksempel på de langsigtede konsekvenser af en ikke-bæredygtig fangst er forvaltningen af hvidhvaler i Nuuk fjorden. Her havde der været traditionel fangst i mange år på en lokal bestand, men med bedre udstyr blev fangsten intensiveret med op til 600 nedlagte hvidhvaler om året. I slutningen af 1920'erne var bestanden udryddet og hvidhvalen ses aldrig mere i Nuuk fjorden. Det er dette scenarie vi er på vej mod på Grønlands østkyst.

Forsvinder narhvalerne fra Ittoqqortoormiit, Kangerlussuaq og Tasiilaq vil den kulturelle og økonomiske værdi, der knytter sig til narhvalfangsten og også muligheden for en stabil kødforsyning være borte for altid.

WWF henviser i øvrigt til tidligere fremsendt høringssvar og bemærkninger heri.

Hermed slutter vores generelle bemærkninger til forvaltning af narhvalerne i Grønland. Herefter følger konkrete bemærkninger til de ændringer som den ny bekendtgørelse medfører.

Konkrete bemærkninger til ændringer i den ny bekendtgørelse:

Der understreges i høringsmateriale at den ny bekendtgørelse gerne skal medføre en række ændringer med det formål at forbedre forvaltningen af nar- og hvidhval i Grønland.

WWF (Verdensnaturfonden) i Grønland synes det er meget positivt at Naalakersuisut har fokus på at konsekvensrette denne bekendtgørelse så den passer til den ny Inatsisartutlov om fangst- og fangst, hurtigt efter dennes vedtagelse.

God overensstemmelse mellem bekendtgørelser og den primære lovgivning er altid meget vigtigt, for at forhindre fortolkningstvivl og hændelser i uoverensstemmelse med loven.

Det er ligeledes positivt med præcise definitioner i ethvert juridisk dokument, derfor ses dette også som meget positivt.

Det er også godt, at Kommunernes samt Naalakkersuisuts rolle er tydeligere defineret i forhold til tildelingen af kvoter. En klar fordeling af ansvarsområder mellem forskellige offentlige myndigheder er en del af god forvaltning og baner vejen for gennemsigtig beslutningstagning.

Beskyttelse af hunner med kalve ses også umiddelbart som meget positivt, dog undrer WWF sig hvordan bestemmelsen skal overholdes når der samtidigt gives mulighed for fangst med garn. Mere konkrete kommentar til denne paragraf følger i det næste afsnit vedr. det konkrete kapitel.

WWF ser også positiv på genintroduktion af to separate kortbilag for at kunne skelne mellem fangstområder for hvidhvaler og narhval.

Konkrete bemærkninger til visse kapitler og paragraffer i den ny bekendtgørelse, samt dennes bilag.

Kapitel 3, § 3:

Stk. 2. Når hvidhvaler og narhvaler ledsages af unger, må hverken hunhvalen eller ungerne fanges.

Kommentar: Denne bestemmelse ser vi som meget positivt. Vi undrer os dog over *hvordan dette vil være muligt i områder/forvaltningsområder, hvor garn bruges til at fange hvidhvaler og narhvaler.*

§ 12 stk. 3 tillader fangst med garn, men garnet skelner ikke mellem køn og ældre på dyrene der går i det. Bestemmelser i § 3 stk. 2 virker derfor meget svært at overholde i praksis for fangerne.

Kapitel 4, § 4: ”Naalakkersuisut kan fastsætte en- eller flerårige kvoter for fangst af hvidhvaler og narhvaler, separat for hver bestand. Kvoterne fastsættes under hensyntagen til følgende:

1. Internationale aftaler indgået med henblik på bevarelse og reproduktion af ressourcer,
2. Fanger- og bruger viden,
3. Videnskabelige rådgivninger, og
4. Høring af kommuner og medlemmer af Fiskerirådet.”

I denne henseende undrer WWF sig over hvad baggrund til denne beslutning er. Det synes ikke at fremgå nogle steder i høringsmateriale.

Kapitel 5, § 5:

”§5, stk. 3. Naalakkersuisoq kan nedsætte kommunens kvote jf. stk. 2 for det pågældende eller efterfølgende kvote-år, såfremt det konstateres, at der er sket ulovlig fangst af hvidhvaler eller narhvaler i et forvaltningsområde i en given bestandsafgrænsning.

Stk. 4. En kvote af hvid- eller narhvaler, der ikke er opbrugt inden for en geografisk afgrænset bestand kan overføres til den samlede kvote for den samme bestand i det efterfølgende kvote-år. Metode for overførsel af ubrugte kvoter er ikke-akkumulerende.”

Kommentar: Hvis vi forstår det korrekt, angiver dette kapitel, at ikke opbrugte kvoter kan overføres til det følgende år, men det er ikke kumulativt, og vil derfor ikke resultere i en stigning i næste års kvote. Hvis det derimod betyder, at en ikke opbrugt kvote kan bruges ud over en allerede fastsat kvote for det efterfølgende år, vil vi anbefale, at anvendelse af et sådant fleksibelt system først evalueres.

En sådan evaluering er blevet udført for narhvaler i Canada, og kræver, at flere kriterier er på plads, før det kan betragtes som bæredygtigt. Vi vil gerne dele disse erfaringer med Naalakkersuisut hvis det har interesse.

Kapitel 6. fangstområder:

I kortbilag 3A fremgår det af kortbilag 3A at hele Nationalparken i Nord-Øst Grønland er nu et fangstområde.

Kommentar: WWF undrer sig over at Nationalparken nu er udpeget som et fangstområde på kortbilaget.

Det burde præciseres i den nye bekendtgørelse om det er mening eller ej, så der ikke opstår tvivl om fortolkning.

I forhold til fagområderne af hvidhval, skal der som der understreges at det stadigvæk ses som problematisk at GNs anbefaling, fra 2010, om at der ikke burde forgå fangst af hvidhvaler sydfra 75 grader N, ikke er overholdt i den nuværende eller ny bekendtgørelse.

Kapitel 8, § 12: Følgende var en paragraf i bekendtgørelsen fra 2017, men er blevet fjernet fra bekendtgørelsen fra 2024:

”§6. Fangst af hvidhvaler og narhvaler må kun ske med qajaq inden for bevaringsgrænsen af Melville Bugt reserve 1. Hvidhvaler eller narhvaler skal harpuneres, før de bliver skudt.

Stk. 7. Inden for bevaringsgrænse 2 er bevarelsen total.”

Kommentar: WWF undrer sig over at denne bestemmelse vedr. reserve blev slettet.

Kortbilag 3 som viser fangstområderne inkludere stadig Melville bugten som reserve. Da fangsten i bevaringsgrænse er forbudt, må det betyde at fangsten i Melville bugten er forbudt. WWF undrer sig om dette var intentionen med slettelsen af denne bestemmelse eller om det skal forstås på en anden måde. Det fremgår ikke tydeligt og skal nok præciseres hvis ikke det skal give anledning til fortolkningstvivil.

Kapitel 10, §. 7 stk. 2:” Alle med gyldigt erhvervsjagtbevis eller fritidsjagtbevis kan deltage i sassat-fangsten. Fangst fra sassat tæller hverken med i den enkelte fangers hvid- eller narhvalkvote eller kvoten i forvaltningsområdet. Fangster fra sassat tæller ikke med i den individuelle fangeres hvidhval- eller narhvalkvote eller kvoten i forvaltningsområdet.”

Kommentar: *Sassat kan involvere mange hvaler på et enkelt sted og kan derfor have betydelige påvirkninger på bestandene.*

Sassat bør indgå i fangstkvoter og kvoterne bør justeres efter behov, især hvis Naalakkersuisut fortsat holder fangst åben for presset og mindre bestande af narhval, da mindre bestande kan blive kraftigt påvirket af yderligere fangst. Hvis flerårige kvoter fastsættes, bør de revideres når sassat har fundet sted og justeres derefter.

Kapitel 12, § 20: ”Bifangst af hvid- eller narhvaler må ikke sælges og skal fratrækkes kommunens eller forvaltningsområdets kvote. Bifangster skal rapporteres til Departement for Fiskeri og Fangst.

Stk. 2. I tilfælde af anskydninger af hvid- eller narhvaler skal jagt- og fiskeribetjenten eller kommunekontoret kontaktes snarest muligt, og anskudte og mistede fratrækkes ikke kommunens eller forvaltningsområdets kvote.”

Kommentar: *Den nye ændring er sandsynligvis blevet implementeret for at opmuntre til mere omfattende rapportering af ramte og tabte dyr, hvilket giver en mere nøjagtig forståelse af fangstens indvirkning på bestandene. Dette kan hjælpe med at forbedre bestandsforvaltningen ved at give bedre data til at informere beslutningstagning om kvoter og andre forvaltningsforanstaltninger. Ved at undgå at trække disse dyr fra kvoterne kan man også undgå incitamentet til underrapportering af tab, hvilket sikrer en mere ærlig og nøjagtig vurdering af fangstens samlede effekt på bestandene.*

Der er historisk ikke noget der tyder på at dette har virkede tidligere. Derfor burde det overvejes nøje om det er den rigtig fremgangsmåde at anskudte og mistede hvaler ikke skal tælle med i kvoterne.

Dette konkluderer WWFs høringssvar. Vi vil gerne understrege at vi gerne vil indgå i en konstruktive og løsningsorienteret dialog hvis vi skulle modtager en invitation til det.

I WWF kan vi trække på en række eksperter og mange erfaringer fra vores arktiske netværk, hvis dette kunne være interessant for Naalakkersuisut.

Med venlig hilsen

Talea Weissang
Miljøfaglig specialist

WWF Kalaallit Nunaanni

WWF Verdensnaturfonden / WWF Denmark
Tuapannguit 38,
3900 Nuuk
Kalaallit Nunaat, Greenland

E-mail: Talea.Weissang@wwf.dk
Mobile: +299 52 39 00